

บทที่ 5

บทสรุป: การตีความข้อมูลความมั่นคงในชีวิตด้วยกรอบแนวคิด “ความรู้สึกมั่นคงในชีวิต”

“ความมั่นคงในชีวิต” ของพนักงานโรงแรมระดับปฏิบัติการตามที่ได้กล่าวมาในบทก่อนหน้า นี้ ซึ่งใช้นิยาม ในขั้นต้นว่าหมายถึง “การมีรายได้และสวัสดิการจากการทำงานอาชีพ สำหรับพนักงานที่ได้รับจากหน่วยงานผู้ว่าจ้าง โดยมีความเหมาะสมกับภาระหน้าที่การงานที่รับผิดชอบและเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายต่างๆ ในภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและทำให้สามารถเหลือออมเพียงพอกับการใช้ชีวิตภายหลังเกษียณ” นั้น หากพิจารณาในระดับผิว จะพิจารณาว่า “ความมั่นคงในชีวิต” เป็นสิ่งที่วัดได้จากแง่เศรษฐกิจโดยลำพัง แต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณามโนทัศน์ดังกล่าวอย่างรอบคอบ สามารถพบได้ว่า ความมั่นคงในชีวิตมีมิติเชิงจิตวิทยาอีกด้วย

ดูเหมือนวสันต์ ลิ้มป์เฉลิม ในเอกสารคำบรรยายเรื่อง “มโนทัศน์ ‘ความรู้สึกมั่นคงในชีวิต’” (วสันต์ ลิ้มป์เฉลิม, 2560, หน้า 1) ใช้คำว่า “ความรู้สึกมั่นคงในชีวิต” แทนที่คำว่า “ความมั่นคงในชีวิต” เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นชัดเจนว่า ความรู้สึกมั่นคงในชีวิตจะเป็นคำที่ครอบคลุมกว่า โดยวสันต์ ได้ปรับปรุงสมการความสุขแบบง่ายที่อ้างในงานของเอ็ด ดีเนอร์ (Ed Diener) และโรเบิร์ต บีสวาส ดีเนอร์ (Robert Biswas-Diener, 2012, p. 164 อ้างถึงใน วสันต์ ลิ้มป์เฉลิม, 2560, หน้า 1) มาเป็นสมการ “ความรู้สึกมั่นคงในชีวิต” กล่าวคือ

$$\text{ความรู้สึกมั่นคงในชีวิต} = \frac{\text{สิ่งที่มี}}{\text{สิ่งที่เราอยาก}}$$

ตามสมการดังกล่าว ความรู้สึกมั่นคงในชีวิตเกี่ยวข้องกับสิ่งที่มี และสิ่งที่เราอยาก โดยสิ่งที่อยากเป็นตัวส่วน อันมีผลสำคัญต่อการกำหนดความรู้สึกมั่นคงในชีวิต ยกตัวอย่างเช่น

นาย ก มีเงิน 200,000 บาท แต่สิ่งที่นาย ก อยาก คือ จำนวนเงิน 1,000,000 บาท

$$\text{ความรู้สึกมั่นคงในชีวิตของนาย ก} = \frac{200,000}{1,000,000} \text{ บาท} = .2$$

นาย ข มีเงิน 200,000 บาทเท่ากับนาย ก แต่สิ่งที่นาย ข คือ จำนวนเงิน 50,000 บาท

$$\text{ความรู้สึกมั่นคงในชีวิตของนาย ข} = \frac{200,000}{50,000} \text{ บาท} = 4$$

แม้สิ่งที่มีของนาย ก และนาย ข จะเท่ากัน แต่นาย ก มีสิ่งที่อยากมากกว่านาย ข ทำให้ความมั่นคงในชีวิตของนาย ก น้อยกว่านาย ข ถึง 20 เท่า

หรือตัวอย่าง นาย ค มีเงิน 100,000 บาท น้อยกว่า นาย ก แต่นาย ค มีสิ่งที่อยาก 50,000 บาท

$$\text{ความรู้สึกมั่นคงในชีวิตของนาย ค} = \frac{100,000}{50,000} \text{ บาท} = 2$$

จากสมการความรู้สึกมั่นคงในชีวิตของนาย ค จะเห็นว่า นาย ค มีความรู้สึกมั่นคงในชีวิตมากกว่านาย ก ถึง 10 เท่า ทั้งที่นาย ค มีน้อยกว่า ก 2 เท่า

สิ่งที่อยากหรือความคาดหวังมีความสำคัญ สิ่งที่ยากเกี่ยวข้องกับการคิดเปรียบเทียบ หากคิดเปรียบเทียบกับผู้มีสถานะสูงกว่า ทำให้มีความอยากเป็นเหมือนผู้มีสถานะสูงกว่า ในขณะที่ตามจริงแล้ว สิ่งที่เรามีนั้นน้อยกว่าสิ่งที่อยากมาก ก็จะทำให้ความรู้สึกมั่นคงในชีวิตมีน้อย

ในบทที่ 3 ของการศึกษานี้ที่ได้กล่าวสรุปการรับรู้ความมั่นคงในชีวิตของพนักงานโรงแรมระดับปฏิบัติการว่า มีความมั่นคงในชีวิตในปัจจุบัน (คะแนนเฉลี่ย 6.41 จากคะแนนเต็ม 10) และ ณ ปัจจุบันมองว่า เมื่อเกษียณแล้ว ตนมีความมั่นคงในชีวิตมากขึ้นอีก (คะแนนเฉลี่ย 7.83 จากคะแนนเต็ม 10) นั้น สามารถตีความทำความเข้าใจข้อมูลดังกล่าวด้วยกรอบแนวคิด “ความรู้สึกมั่นคงในชีวิต” กล่าวคือ

พนักงานโรงแรมระดับปฏิบัติการไม่ได้มีความคาดหวังสูงนัก (“มีเงินหลังเกษียณถึงล้านกว่าบาท”) ดังนั้น จึงประเมินความมั่นคงในชีวิตไปในทางที่มาก การประเมินความมั่นคงในชีวิตของพนักงานโรงแรมระดับปฏิบัติการนั้น น่าจะเป็นผลจากการเปรียบเทียบสถานะตนจากอดีตที่มาจากภาคเกษตรกรรมและเข้ามาทำงานในเมืองที่ได้รับค่าจ้างและสวัสดิการต่ำกว่างานโรงแรม กับการประเมินสถานะของตนเปรียบเทียบกับพนักงานระดับปฏิบัติการในกิจการอื่นๆ ซึ่งได้รับค่าจ้างและสวัสดิการต่ำกว่างานโรงแรม